

Sygn. akt IV U 219/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 października 2022 roku w Sieradzu

odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 30.03.2022 r. Nr (...)

w sprawie H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o kapitał początkowy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala dla H. J. kapitał początkowy na 1 stycznia 1999 roku w wysokości 70.121,59 (siedemdziesiąt tysięcy sto dwadzieścia jeden 59/100) złotych.

Sygn. akt IV U 219/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.03.2022r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił H. J. ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożyła odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji, kwestionując nie uwzględnienie przez organ rentowy okresu pracy w (...) w M. od 16.11.1978 - 30.09.1983.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. J., ur. (...)

W okresie od 16.11.1978 - 30.09.1983, H. J. była zatrudniona w (...)w M. jako główna księgowa z tym, że od 1.12.1981 – 30.09.1983, przebywała na urlopie wychowawczym. Razem z odwołującą była zatrudniona H. C. jako fakturzystka. Odwołująca była pracownikiem (...), a nie udziałowcem. Otrzymywała miesięczne wynagrodzenie (***świadectwo pracy k. 25/akta ZUS; legitymacja ubezpieczeniowa k. 16, zeznania świadka H. C. – na nagraniu CD: 00:09:36 – 00:13:38 k. 19/akta sprawy***).

Decyzją z 10.04.2013r., ZUS ustalił H. J. kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. w wysokości 43.898,36zł. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresu zatrudnienia w (...) od 16.11.1978 – 30.11.1981, z powodu braku informacji o ilości dni przepracowanych w poszczególnym roku kalendarzowym (**decyzja k. 15 – 16/akta ZUS**).

W toku postępowania odwoławczego dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, aktami rentowymi, stanowiskiem stron procesu, dokumentacją osobowo - finansową za okres zatrudnienia w (...) w M. w ramach umowy o pracę od 16.11.1978 - 30.09.1983 z uwzględnieniem przebywania na urlopie wychowawczym, uwzględnionym już przez organ rentowy w kapitale początkowym, ustalił wartość kapitału początkowego H. J. na dzień 1.01.1999r. oraz wwpw kapitału początkowego w najkorzystniejszym wariantcie, wykorzystując również świadectwo pracy z 30.09.1983r. i wskazane tam wynagrodzenia oraz wpisy do legitymacji ubezpieczeniowej z tego okresu (**k. 17v - 18/akta sprawy**).

Wnioskodawczyni udokumentowała okresy pracy: praca w gospodarstwie rolnym rodziców od 8.07.1972 - 14.10.1975 - okres nie uwzględniony do wyliczenia kapitału początkowego, (...) w G. - 16.10.1975 - 15.11.1978, (...) w M. od 16.11.1978 - 30.09.1983, w tym urlop wychowawczy od 01.12.1981 - 30.09.1983, Państwowy Zakład (...) w W. od 10.10.1983 - 28.02.1991, w tym urlop wychowawczy od 9.08.1985 - 28.02.1987, Szkoła (...) w O. od 1.03.1991 - 31.10.1991 na ⁽¹⁾/4 etatu, (...) SA w W. od 2.03.1992 - 31.03.1993 (pro wizja), od 1.03.1995 - 30.06.1995 umowa zlecenia, odprowadzono składki od kwoty 374,46zł., ubezpieczenie społeczne rolników i podlegała ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu jako rolnik: 1.04.1993 - 28.02.1995, 1.07.1995 - 12.02.1997, 13.02.1997 - 14.05.1997, 15.05.1997 – 31.12.2003.

Za okres do 31.12.1998r., tj. z okresu uwzględnianego do wyliczenia kapitału początkowego okresy ubezpieczeniowe wynosiły: składkowe -14 lat, 17 dni, tj. 168 m-cy, nieskładkowe opieka nad dziećmi: 3 lata, 4 m-ce, 23 dni, tj. od 1.12.1981 - 30.09.1983 -1 rok, 10 m-cy i od 9.08.1985 - 28.02.1987 -1 rok, 6 m-cy, 23 dni, tj. 40 m-cy. W okresach składkowych uwzględniono okres pracy w (...) w M. od 16.11.1978r. do 30.09.1983r., tj. 3 lata, 15 dni okresy składkowe oraz 1 rok, 10 m-cy - urlop wychowawczy. ZUS do wyliczenia kapitału początkowego bez uwzględnienia w/w okresu składkowego przyjął okres składkowy 11 lat, 2 dni, natomiast biegly - 14 lat, 17 dni (tj. 11 lat, 2 dni plus 3 lata, 15 dni). Urlop wychowawczy został uwzględniony przez ZUS w pełnej wysokości. Dalsze okresy pracy od 1.01.1999r.: Zakłady (...) Spółka z o. o. od 10.03.2003 - 30.11.2007 i podlegała ubez. społ., (...) w W., zasilek dla bezrobotnych od 11.10.2007 - 1.08.2008. Kwota składek zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawczyni od 1.01.1999r. po uwzględnieniu waloryzacji, przyjmowana jest do wyliczenia emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej.

Decyzją z 3.11.2017r., ZUS przyznał wnioskodawczyni emeryturę od 1.10.2017r. w wysokości 1.009,47zł. brutto. Powyższa emerytura zwiększona została z tytułu opłacania składek na u.s.r. w wysokości 93,08zł. (tj. za okresy od 1.04.1993 – 28.02.1995, 1.07.1995 – 31.12.2003, tj. za 10 lat, 6 m-cy. Najkorzystniejszy wwpw kapitału początkowego z okresu do 31.12.1998r. jest z lat 1975 - 1984 wynoszący 46,77% (467,70 : 10). ZUS bez uwzględnienia wynagrodzeń za okres od 16.11.1978 - 31.12.1981 w (...) w M. przyjął do wyliczeń kapitału początkowego najkorzystniejszy wwpw z lat 1984 - 1993 wynoszący 42,53%. Wyliczenie wysokości kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r. przy wwpw wyliczonym przez biegłego wynoszącym 46,77%: podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 571,01zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy biegly przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1975 - 31.12.1984 który wynosi 46,77%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wwpw wynoszącego 46,77% przez obowiązującą kwotę bazową 1.220,89zł. określoną w ustawie emerytalnej (46,77% x 1.220,89zł. = 571,01zł.). Przyjęto okresy pracy do 31.12.1998r., (przy uwzględnieniu okresu pracy w (...) w M. łącznie z urlopem wychowawczym od 16.11.1978 - 30.09.1983, tj. 3 lata, 15 dni plus 1 rok, 10 m-cy), które wynosiły: składkowe: 14 lat, 17 dni, tj. 168 m-cy, nieskładkowe (opieka nad dziećmi): 3 lata, 4 m-ce, 23 dni, tj. 40 m-cy. Razem okresy składkowe i nieskładkowe wynoszą 17 lat, 5 m-cy 10 dni, tj. 6280 dni. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynosi dla wnioskodawczyni 70,60% Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01zł. (24% x 1.220,89zł. kwota bazowa = 293,01zł.). Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209

m-cy i wynika z komunikatu Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia dla kobiet i mężczyzn. Obliczenie wartości kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r.: część socjalna 293,01zł. x 70,60% (współczynnik proporcjonalny) = 206,87zł. (168 m-cy okr. skł. x 1,3%): 12 x 571,01zł. podstawa wymiaru) = 103,92zł., (40 m-cy okr. wych. dzieci x 1,3%) :12 x 571,01zł. (podst. wym.) = 24,72zł., razem 335,51zł.; 335,51zł. x 209 m-cy (średnie dalsze trwanie życia) = 70.121,59zł. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999r. wynosi 70.121,59zł. (opinia k. 21 – 25/akta sprawy).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Fakty związane ze świadczeniem pracy przez skarżącą w (...) w M. od 16.11.1978 – 30.09.1983, Sąd ustalił na podstawie zeznań świadka H. C., którym dał wiarę. Z zeznań tych wynika, że w okresie zatrudnienia w (...) w M., wnioskodawczyni była zatrudniona jako pracownik, łączył ją ze (...) stosunek pracy, nie była udziałowcem spółdzielcą. Z uwagi na wyjaśnienie okoliczności sprawy, sąd pominął dowód z przesłuchania J. K. w charakterze świadka. W poczet materiału dowodowego Sąd przyjął opinię biegłego z zakresu rachunkowości, który po zapoznaniu się z aktami sprawy, aktami rentowymi, stanowiskiem stron procesu, dokumentacją osobowo - finansową za okres zatrudnienia w (...) w M. w ramach umowy o pracę od 16.11.1978 - 30.09.1983 z uwzględnieniem przebywania na urlopie wychowawczym, uwzględnionym już przez organ rentowy w kapitale początkowym, ustalił wartość kapitału początkowego H. J. na dzień 1.01.1999r. oraz wwpw kapitału początkowego w najkorzystniejszym wariantcie, wykorzystując również świadectwo pracy z 30.09.1983r. i wskazane tam wynagrodzenia oraz wpisy do legitymacji ubezpieczeniowej z tego okresu. Zdaniem Sądu opinia jest fachowa i miarodajna. Z opinii biegłego wynika, że wysokość kapitału początkowego w najkorzystniejszym wariantcie wynosi 70.121,59zł.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z art. 173 ust. 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2018.1270), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla osób w wieku 62 lat , tj. zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z dnia 25.03.1999r. (art.173 ust. 2 ustawy).

Zgodnie z przepisem art. 174 ust. 1 cyt. ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2 (ust. 2a).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. (ust. 3).

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzone w sprawie dowody, pozwoliły na korzystniejsze ustalenie kapitału początkowego wnioskodawczyni na 1.01.1999r. Stanowisko takie wynika z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, którą Sąd podzielił i uczynił podstawą merytorycznego rozstrzygnięcia. Z opinii tej wynika, że wysokość kapitału początkowego w najkorzystniejszym wariantcie wynosi 70.121,59zł.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.